

was developed on the base of YII Framework platform. Statistical information is available in tables and charts constructed using javascript-library ChartJS.

Electors and deputies staff in the State Duma of the Russian Empire I-IV from Podolia is studied on the base of archival sources and modern information technologies. We analyzed personal and national staff, age, social status, educational level, religion, political views of deputies and representatives of 681 province's electors (from 698). The results of our study (text, illustrative, digital and interest data) are available on the already mentioned information website: <http://rosdum.kpnu.edu.ua>.

We established that the biggest number of electors was from Balta district (92 or 13,51%), the least – from Ushytskyi (44 or 6,46%). Electors elected to the State Duma 241 (35,38%) Ukrainians, 219 (32,15%) Russians, 94 (13,80%) Poles, 86 (12,62%) Jews and 3 (0,44%) Moldovans according to nationality. The average age of electors was 43 years.

It has been grounded that 53 deputies were elected from Podilska province. Among them 32 (60,37%) were peasants, 13 (24,52%) – noblemen, 8 (15,09%) – representatives of the Orthodox clergy. The majority of deputies from Podilya were Ukrainians – 36 (67,92%), Russians – 15 (28,30%), Poles and Moldavians had one representative. 12 (22,64%) deputies had higher education, 10 (18,86%) – secondary, 29 (54,71%) – primary, and 2 (3,77%) representatives were illiterate. The average age of deputies from Podilya was slightly higher 40 years.

Key words: information resource, elections, State Duma, deputies, electors, Podilska province.

Отримано: 10.09.2015 р.

УДК 930.06.055 «1991/2013»

Олександр Маврін

АРХЕОГРАФІЧНА ПУБЛІКАЦІЯ ПИСЕМНИХ ПАМ'ЯТОК У ВИДАВНИЧІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ІНСТИТУТУ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НАН УКРАЇНИ (1991–2013 рр.)

Олександр Маврін. Археографічна публікація писемних пам'яток у видавничій діяльності Інституту історії України НАН України (1991–2013 рр.) У статті проаналізовано археографічну діяльність Інституту історії України НАН України протягом 1990-х – першого десятиліття ХХІ ст. Шляхом систематизації матеріалу визначені пріоритетні напрямки у введенні до наукового обігу пам'яток вітчизняної історико-культурної спадщини та специфіка едиційної методики.

Ключові слова: археографія, писемні пам'ятки, публікація, Інститут історії України.

Александр Маврин. Археографическая публикация письменных памят-

ников в издательской деятельности Института истории Украины НАН Украины (1991–2013). В статье приведен анализ археографической деятельности Института истории Украины НАН Украины на протяжении 1990-х – первого десятилетия XXI в. Путём систематизации материала определены приоритетные направления во введении в научный оборот памятников историко-культурного наследия и специфика издательской методики.

Ключевые слова: археография, письменные памятники, публикация, Институт истории Украины.

Розуміючи важливість археографічних досліджень, насамперед видання якнайповнішого комплексу історичних джерел, як провідна в галузі історичної науки академічна установа, Інститут історії України НАН України ініціював відродження ще у 1987 році діяльності Археографічної Комісії, а згодом, у 1991-му і створення на її базі Інституту української археографії та джерелознавства імені М. С. Грушевського. Масштабні завдання, поставлені перед Комісією та Інститутом потребували як координації зусиль у проведенні археографічної та джерелознавчої діяльності, так і співпраці установ соціогуманітарного профілю.

Разом із тим, перед українською історичною наукою на початку 1990-х років постало питання докорінного перегляду як концептуальних засад подальшого розвитку, так і підходів та практик з наповнення цього процесу достатньою джерельною базою. Одним із найважливіших завдань цього часу стало вивчення, наукове опрацювання та публікація пам'яток писемної історико-культурної спадщини українського народу, насамперед тих, які в попередні часи або замовчувались, або перекичувались і певним чином відбирались, чи взагалі приховувались або знищувались. Тому саме в цей час активно відроджується в Україні археографічна наука та активізуються археографічні публікації як окремі видання документів, так і цілі корпусні публікації.

Характерною рисою більшості археографічних публікацій Інституту історії України є послідовне дотримання прийнятих в українській археографічній науці правил передачі текстів із максимальним збереженням не лише змісту, а й форми документу. Коментарі змістовні і в цілому належним чином обґрунтовані з огляду на сучасний стан науки.

Упродовж 1991–2013 років в Інституті найбільше було видано бібліографічних та біобібліографічних покажчиків присвячених власне самому інституту, історикам, які працювали в ньому, а також тематичним питанням історії України.

До бібліографічних покажчиків, присвячених діяльності інституту, відносимо видання інституту Історії України за 1936–2001 роки¹ та 1988–2005 років². Подальша публікація видань від 2006 до 2011 року здійснювалася у щорічних каталогах інституту³. Видавалися систематизовані покажчик журналу «Український історичний журнал» за 1987–2001 роки⁴, та 2002–2012 роки⁵, а також анотований покажчик дисертацій захищених у Спеціалізованій вченій

раді Інституту історії України⁶.

Починаючи з 1998 року для впорядкування робіт істориків-науковців інститут заснував серію «Українські історики», в якій перший випуск був присвячений саме вченим інституту історії⁷. У 2003–2005 та 2010 роках Інститут підготував другий та третій випуски бібліографічних довідників «Українські історики ХХ ст.»⁸, а 2005 року – аналогічний довідник вже про «Видатних діячів науки і культури Києва в історико-краєзнавчому русі України»⁹. Крім колективних бібліографічних довідників необхідно назвати й індивідуальні покажчики істориків: Станіслава Кульчицького¹⁰, Миколи Костомарова¹¹, Володимира Голобуцького¹², Катерини Стецюк¹³, Марії Дмитрієнко¹⁴, Юрія Пінчука¹⁵, Петра Ротача¹⁶, Степана Віднянського¹⁷ та Руслана Пирога¹⁸.

Окремо слід зупинитися на науково-допоміжному бібліографічному покажчику «Історія міста Києва з найдавніших часів до 2000 року», який готував Інститут історії України, починаючи від шостої до чотирнадцятої книжки¹⁹.

Інші покажчики сформовані за тематичним принципом актуальних питань історії України. Найбільше видань присвячено подіям Другої світової війни і зокрема діяльності ОУН та УПА: покажчик публікацій про діяльність ОУН та УПА за 1945–1998 роки (1999)²⁰ та 1998–2002 роки (2002)²¹, Анотований покажчик документів з історії ОУН і УПА у фондах державного архіву СБУ (2000)²². Виданий покажчик українсько-польських стосунків під час Другої світової війни у вітчизняній історіографії²³. Бібліографічні покажчики підготовлені також з тем «Петлюрівські отамани» (2011)²⁴, «Політика коренізації в радянській Україні (1920–1930-ті роки)» (2003)²⁵. Окремо слід відзначити покажчики «Етнічної історії грецької спільноти в Україні» (2003)²⁶, «Картографування території України: від найдавніших часів до 1941 року» (2007)²⁷, та «Політико-адміністративні й адміністративні карти України (1918–2008 років)» (2009)²⁸.

Документальні видання інститут варто розпочати з козацьких та гетьманських часів. Першою публікацією інституту з історії козацтва стала видання із серії «Історія України в прозових творах та документах» «Коли земля стогнала» (1995)²⁹. Починаючи з 1996 року, було надруковано невелике за обсягом видання листів Івана Мазепи³⁰, щоб 2002 року видати перший том його листів за 1687–1691 роки³¹, а в 2010 році – вже другий том за 1691–1700 роки³². До часів Гетьманщини слід віднести видання Є. Чернухіна «Грецьке ніжинське братство: історіографія та джерела» (1998)³³. У минулому [2012] році здійснено видання «Короткий опис Малоросії»³⁴, «Присягу Миргородського полку 1718 року»³⁵, назва видань говорить сама за себе, а цього [2013] року інститут видав подорожній щоденник Пилипа Орлика³⁶.

Документальні видання з історії періоду України у складі Російської імперії представлені публікацією опису Харківського намісництва ХVІІІ ст. (1991)³⁷, документами з історії Києво-Флорівського (Вознесенського) жіночого монастиря (2001)³⁸ та історично-документальним дослідженням «декабристів» в Україні у четвертому (2005)³⁹ та п'ятому (2007)⁴⁰.

Значно більше видань підготував інститут з історії УНР. Уже 1991 року було підготовлено спогади та документи Нестора Махна⁴¹ та «Маловідомі конституційні акти України, 1917–1920 рр.»⁴². Уже 1996 року опубліковано протоколи та листи «Українсько-російський переговори в Москві (січень – лютий 1919 р.)»⁴³ та епістолярну спадщину В'ячеслава Липинського⁴⁴. Пізніше видано документовану історію «Слідча справа М. А. Муравйова» (2001)⁴⁵, а в минулому [2012] році – збірник дипломатичних документів «Українські дипломатичні представництва в Німеччині (1918–1922)»⁴⁶.

Збірників документів з періоду історії України у складі СРСР видано менше, ніж з історії УНР. Перше видання «Документальні публікації з історії Української РСР»⁴⁷ підготовлено 1991 року. До цього ж періоду відносимо другий том і другу книжку «Листування з українськими вченими» В. Вернадського (2012)⁴⁸ та збірник документів «Україна – Польща 1920–1939 рр.: З історії дипломатичних відносин УССР з Другою Річчю Посполитою» (2012)⁴⁹. Цього ж [2013] року підготовлено науково-документальні видання «Вирок Українській революції: «Справа ЦК УПСР»»⁵⁰ та «Масовий терор як засіб державного управління в СРСР (1917–1941 рр.)»⁵¹. Остання робота стала беззаперечним і вагомим внеском у розвиток української археографії, бібліографії, біографії. Документальна основа дослідження на багато років стане основою для подальших досліджень наслідків для України під час перебування у складі СРСР.

Інститут розпочав публікацію документів з історії України під час Другої світової війни лише з 1999 року, втім найбільше видань Інститут історії присвятив саме цьому періоду. Починаючи від 1999 року з'явилися збірники документів: «Кримські татари, 1944–1994 рр.»⁵², «Національне примирення чи конфронтація?»⁵³ та «Протистояння: Звернення, заяви, листи громадських організацій, політичних партій, громадян України до Комісії з вивчення діяльності ОУН-УПА, 1996–1998 рр.»⁵⁴. Якщо збірник документів про історію кримських татар, поки що залишається єдиним, то публікація документів про діяльність ОУН та УПА знайшла своє продовження у подальших роках. Після видання двох частин «К. П. Василенко: Статті. Спогади. Листування» (2002)⁵⁵, 2003 року опубліковано «Матеріали та документи Служби безпеки ОУН (б) у 1940-х рр.»⁵⁶, упродовж 2006 року у двох частинах «ОУН в 1941 році: Документи»⁵⁷ та «ОУН в 1942 році: Документи»⁵⁸. На фоні цих видань тематично вирізняються листи та спогади остарбайтерів «...То була неволя» (2006)⁵⁹ та публікація листів, світлин, документів німецького чиновника з окупованого Іванкова (1942–1943 рр.) під назвою «Люба моя Еллі!...» (2012)⁶⁰.

З історії незалежної України в Інституті підготовлено документальні видання «Україна багатопартійна: Програмні документи нових партій» (1991)⁶¹, «Уряди України у ХХ ст.: Науково-документальне видання» (2001)⁶² та «Шлях до незалежності: суспільні настрої в Україні кін. 80-х рр. ХХ ст.» (2011)⁶³.

На завершення огляду документальних видань Інституту історії України необхідно назвати збірники, присвячені історії самої установи: «Документи про створення і перші роки діяльності Інституту історії України АН УРСР,

1936–1941» (2001)⁶⁴, «Інститут історії України НАН України: Друге двадцятиріччя (1957–1977)» (2007)⁶⁵ та першу з двох книжок «Інститут історії України Національної академії наук України» за 1936–1947 роки (2011)⁶⁶.

Таким чином, археографічна публікація пам'яток писемної історико-культурної спадщини у видавничій діяльності Інституту історії України посідає вагоме місце й охоплює різноманітні проблемно-хронологічні площини. Практика публікації документів і матеріалів, які доповнюють та розширюють базу синтезуючих студій – профільного завдання Інституту історії України, має, безумовно велике значення не лише для подальших наукових досліджень в галузі власне історичної науки, але й для всієї вітчизняної гуманітаристики, насамперед, для таких дисциплін як історія, етнографія, літературознавство, мовознавство, біографістика, культурологія тощо. Разом із тим, актуальною залишається проблема повноцінного насичення наукової діяльності писемними джерелами, джерелами усної історії, доробком спеціальних історичних дисциплін, таких як генеалогія, геральдика, сфрагістика, біографістика, просопографія тощо.

Примітки:

¹ Бібліографія основних видань Інституту історії України НАН України, 1936–2001 / Відп. ред. С. В. Кульчицький; Уклад.: І. С. Азарх, Л. Я. Муха. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2002. – 161 с.

² Праці Інституту історії України НАН України (1988–2005): Бібліогр. покажч. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2006. – 597 с.

³ Каталог видань Інституту історії України НАН України за 2006 рік / Уклад.: Л. Я. Муха, І. Л. Островська, І. В. Рознюк. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2007. – 51 с.; Каталог видань Інституту історії України НАН України за 2007 рік / Уклад.: Л. Я. Муха, І. Л. Островська, І. В. Рознюк. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2008. – 56 с.; Каталог видань Інституту історії України НАН України за 2008 рік / Уклад.: Л. Я. Муха, І. Л. Островська, І. В. Рознюк. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2009; Каталог видань Інституту історії України НАН України за 2009 рік / Уклад.: Л. Я. Муха, І. Л. Островська, І. В. Рознюк. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2010; Каталог видань Інституту історії України НАН України за 2010 рік / Уклад.: Л. Я. Муха, І. Л. Островська, І. В. Рознюк. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2011; Каталог видань Інституту історії України НАН України за 2011 рік / Уклад.: Л. Я. Муха, І. Л. Островська, І. В. Рознюк. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2012.

⁴ Український історичний журнал: Системат. покажч. 1987–2001 рр. / НАН України. Ін-т історії України; [Уклад. Л. Я. Муха та ін.; Відпов. ред. С. В. Кульчицький]. – К., 2004. – 265 с.

⁵ Український історичний журнал: Систематичний покажчик (2002–2011 рр.) / Уклад.: О. І. Ваславик, Л. Я. Муха, А. В. Невмержицька, О. І. Островська; Відп. ред. О. П. Реєнт. НАН України. Інститут історії України. – К.: Інститут історії України, 2012. – 176 с.

⁶ Анотований покажчик дисертацій, захищених у Спеціалізованій вченій ра-

ді Інституту історії України Національної академії наук України (1991–2011 рр.) / Уклад.: Л. І. Синявська, О. З. Силка, І. С. Азарх; Ред. кол.: Смолій В. А. (гол. ред.), Гуржій О. І. (заст. гол. ред.), Азарх І. С. (відп. секр.). НАН України. Інститут історії України. – К.: Інститут історії України, 2011. – 440 с.

⁷ Вчені Інституту історії України: Біобібліогр. довід. / Сер. «Українські історики». – Вип. 1 / НАН України. Ін-т історії України; Авт.: С. І. Білокінь, П. М. Бондарчук, Г. С. Брега та ін. – К., 1998. – 426 с.

⁸ Українські історики ХХ ст.: Бібліогр. довід. / Сер. «Українські історики». – Вип. 2: У 2 ч. / Голов. ред. В. А. Смолій. – К., Львів: Ін-т історії України НАН України, 2003. – Ч. 1. – 396 с.; Українські історики ХХ ст.: Бібліогр. довід. / Сер. «Українські історики»: У 2 ч. – Вип. 2 / Голов. ред. В. А. Смолій. – К., Львів: Ін-т історії України НАН України, 2004. – Ч. 2. – 382 с. Українські історики ХХ століття: Біобібліогр. довід. Вип. 2: Ч. 3 / Ред. В. А. Смолій. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2006. – 315 с. Українські історики. Біобібліографічний довідник / НАН України. Інститут історії України. – Випуск 3. – К.: Інститут історії України, 2010. – 344 с.

⁹ Видатні діячі науки і культури Києва в історико-краєзнавчому русі України: Біогр. довід.: У 2 ч. / Відп. ред. В. О. Горбик. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2005. – Ч. 1. – 351 с.; Ч. 2. – 346 с.

¹⁰ Станіслав Кульчицький: Бібліогр. покажч. / Історіогр. нарис О. В. Юркової; Упоряд. Т. Б. Бикова. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2002. – 225 с.

¹¹ Бібліографічний покажчик творів Миколи Івановича Костомарова / Відп. ред. Ю. Пінчук. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2003. – 195 с.

¹² Володимир Олексійович Голобуцький (1903–1993 рр.): Біобібліографія / Нац. акад. наук України, Ін-т історії України; авт.-уклад. С. Л. Юсов; відп. ред. В. М. Даниленко. – К., 2006. – 160 с.

¹³ Стецюк Катерина Ісаківна (1905–2002 рр.): Бібліографія / О. Гуржій, С. Юсов. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2006. – 128 с.

¹⁴ Марія Дмитрієнко: історик, журналіст, громадська діячка: біобібліографія / відп. ред. О. А. Удод; вступ. ст. акад. В. А. Смолія; авт.-уклад.: І. Н. Войцехівська, О. В. Ясь. НАН України. Інститут історії України. – К.: Інститут історії України, 2007. – 168 с.

¹⁵ Юрій Анатолійович Пінчук: Біобібліогр. До 70-річчя від дня народження. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2007. – 64 с.

¹⁶ Ротач Петро Петрович: Біобібліогр. покажч. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2007. – 243 с.

¹⁷ Степан Васильович Віднянський: до 60-ліття від дня народження і 35-ліття наук.-пед. діяльності / НАН України, Ін-т історії України; [уклад. Н. В. Кривець, Н. А. Ярکو; відп. ред. А. Ю. Мартинов; авт. вступ. ст. В. А. Смолій]. – К.: НАН України, Ін-т історії України, 2011. – 87 с.

¹⁸ Руслан Якович Пиріг: Біобібліографічний довідник. До 70-річчя від дня народження та 40-річчя науково-педагогічної діяльності / Упорядники та автори вступного слова Г. В. Боряк, І. Б. Матяш. НАН України. Інститут історії

України. – К.: Інститут історії України, 2011. – 86 с.

¹⁹ Історія міста Києва з найдавніших часів до 2000 року: Наук.-допом. бібліогр. покажч. у виданнях XVII ст. до 2000 р. Т. II. – К.: Інститут історії України НАН України, 2009. – Кн. 6. – 227 с.; Історія міста Києва з найдавніших часів до 2000 року. Скульптурні пам'ятки: Наук.-допом. бібліогр. покажч. у виданнях XVII ст. – 2000 р. Т. II. – К.: Інститут історії НАН України, 2009. – Кн. 7. – 102 с.; Історія міста Києва з найдавніших часів до 2000 року: Наук.-допом. бібліогр. покажч. у виданнях XVII ст. – 2000 р.: Т. II, Кн. 8. – К.: Інститут історії України, 2010. – 116 с.; Історія міста Києва з найдавніших часів до 2000 року: Наук.-допом. бібліогр. покажч. у виданнях XVII ст. – 2000 р.: Т. II, Кн. 9. – К.: Інститут історії України, 2010. – 201 с.; Історія міста Києва з найдавніших часів до 2000 року: Наук.-допом. бібліогр. покажч. у виданнях XVII ст. – 2000 р.: Т. II, Кн. 10. – К.: Інститут історії України, 2010. – 105 с.; Історія міста Києва з найдавніших часів до 2000 року. Історико-культурна та географічна характеристика міста: Наук.-допом. бібліогр. покажч. у виданнях XVII ст. – 2000 р.: Т. II, Кн. 11. – К.: Інститут історії України. – 2010. – 58 с.; Історія міста Києва з найдавніших часів до 2000 року: Архіви. Бібліотеки. Бібліографічні посібники. Історіографія: Наук.-допом. бібліогр. покажч. у виданнях XVII ст. – 2000 р.: Т. III, Кн. 12 / НАН України. Інститут історії України. – К.: Інститут історії України, 2010. – 106 с.; Історія міста Києва з найдавніших часів до 2000 року: Зведений іменний покажчик: Наук.-допом. бібліогр. покажч. у виданнях XVII ст. – 2000 р.: Т. III, Кн. 13 / НАН України. Інститут історії України. – К.: Інститут історії України, 2010. – 172 с.; Історія міста Києва з найдавніших часів до 2000 року: Зведений покажчик назв книг та статей: Наук.-допом. бібліогр. покажч. у виданнях XVII ст. – 2000 р.: Т. III, Кн. 14 / НАН України. Інститут історії України. – К.: Інститут історії України, 2010. – 109 с.

²⁰ Гриневиц Л. В. Покажчик публікацій про діяльність ОУН та УПА (1945–1998 рр.) / Л. В. Гриневиц, О. І. Здіорук, С. І. Здіорук. – К.: Ін-т історії України НАН України, 1999. – 172 с.

²¹ Лисенко О. Є. Організація Українських Націоналістів та Українська Повстанська Армія : Бібліогр. покажч. публ. 1998–2002 рр. / Лисенко О. Є., Марущенко О. В.; Ін-т історії України НАН України та ін. – К., 2002. – 198 с.

²² Кокін С. А. Анований покажчик документів з історії ОУН і УПА у фондах державного архіву СБУ. – Вип. 1: Анований покажчик документів з фонду друкованих видань (1944–1953) / НАН України. Інститут історії України; Державний комітет архівів України; Державний архів служби безпеки України. – К.: Інститут історії України, 2000. – 214 с.

²³ Лисенко О. Є. Українсько-польські стосунки періоду Другої світової війни у вітчизняній історіографії: Бібліогр. покажч. / О. Є. Лисенко, О. В. Марущенко; відп. ред. С. В. Кульчицький. НАН України. Інститут історії України; Прикарпатський університет імені Василя Стефаника. – К.-Івано-Франківськ, 2003. – 124 с.

²⁴ Національно-визвольний повстанський рух в Україні наприкінці 1920–

1921 рр. Анотований покажчик. Справа «Петлюрівські отамани» / Упоряд.: В. М. Василенко, В. М. Даниленко. НАН України. Інститут історії України; Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського; Служба безпеки України; Галузевий державний архів. – К., Інститут історії України, 2011. – 224 с.

²⁵ Політика коренізації в радянській Україні (1920–1930-ті роки): Наук.-допом. бібліогр. покажч. / Відп. ред. В. М. Даниленко. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2003. – 219 с.

²⁶ Етнічна історія грецької спільноти в Україні: Бібліогр. довід.-покажч. / Відп. ред. М. Ф. Дмитрієнко. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2003. – 288 с.

²⁷ Сосса Р. Картографування території України: від найдавніших часів до 1941 р.: Бібліогр. покажчик/ Р. Сосса. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2007. – 249 с.

²⁸ Сосса Р. І. Політико-адміністративні й адміністративні карти України (1918–2008 рр.): Бібліографічний покажчик. – К.: Інститут історії НАН України, 2009. – 106 с.

²⁹ Коли земля стогнала, друга половина XVI – перша половина XVII ст. / Сер. «Історія України в прозових творах та документах» / Редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін.; Упоряд. і передмова В. О. Щербака. – К.: Україна, 1995. – 432 с.

³⁰ Мазепа І. З епістолярної спадщини гетьмана Івана Мазепи / І. С. Мазепа; Упоряд. і авт. передм. В. В. Станіславський; НАН України. Ін-т історії України. – К., 1996. – 191 с.

³¹ Листи Івана Мазепи 1687–1691 / Відп. ред. В. Смолій; Упорядн. та авт. передм. В. Станіславський. – Т. 1. – К., 2002. – 480 с.

³² Листи Івана Мазепи. – Т. 2: 1691–1700 / Відп. ред. В. Смолій; Упорядн. та авт. вступ. дослідж. В. Станіславський. НАН України. Інститут історії України. – К., 2010. – 751 с.

³³ Чернухін Є. К. Грецьке ніжинське братство: історіографія та джерела. – К.: Ін-т історії України НАН України, 1998. – 98 с.

³⁴ Короткий опис Малоросії (1340–1776) / Підготовка до друку, вступна стаття А. Бовгири; Відп. ред. О. Удод; Рецензенти: Л. Дубровіна, Т. Чухліб. – К.: Видавничий дім «Стилос», 2012. – 192 с.

³⁵ Присяга Миргородського полку 1718 року / Опрацювали: Д. Вирський, Р. Москаленко. НАН України. Інститут історії України. – К.: Інститут історії України, 2012. – 233 с.

³⁶ Орлик П. Діаріуш подорожній, який в ім'я Троїці найсвятішої, розпочатий в року 1720 місяця жовтня дня 10-го / Упорядн. О. Ковалевська. – Том V. – К.: Темпора, 2013. – 1012 с.

³⁷ Описи Харківського намісництва кінця XVIII ст.: Описово-статистичні джерела / Упорядн.: В. О. Пірко, О. І. Гуржій; Ред. кол.: П. С. Сохань (відп. ред.), В. А. Смолій (заст. відп. ред.), Ф. П. Шевченко, Г. В. Боряк. АН Української РСР. Археографічна комісія, Інститут історії України; Центральний державний історичний архів УРСР у м. Києві; Центральний державний військово-історичний

архів СРСР; Донецький державний університет. – К.: Наук. думка, 1991. – 278 с.

³⁸ Крижанівська О. Києво-Флорівський (Вознесенський) жіночий монастир в документах та матеріалах XVI – початку XX ст. / О. Крижанівська; відп. ред. О. П. Реєнт; Нац. акад. наук України, Ін-т історії України. – К., 2001. – 98 с.

³⁹ Декабристи в Україні: Дослідження й матеріали. – Т. 4. / Редкол.: В. А. Смолій (голова проекту) та ін. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2005. – 202 с.

⁴⁰ Декабристи в Україні: дослідження й матеріали. Т. 5. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2007. – 255 с.

⁴¹ Нестор Іванович Махно: Воспоминания, материалы и документы / Отв. ред. В. А. Замлинский; сост. В. Ф. Верстюк. – К.: Дзвін, 1991. – 192 с.

⁴² Яневський Д. Б. Маловідомі конституційні акти України, 1917–1920 рр. / Д. Б. Яневський. – К.: Ін-т історії АН УРСР, 1991. – 68 с.

⁴³ Реєнт О. П. Українсько-російські переговори в Москві (січень – лютий 1919 р.): 36. док. / О. П. Реєнт, Р. Г. Симоненко. – К.: Ін-т історії України НАН України, 1996. – 85 с.

⁴⁴ Липинський В. К. Вячеслав Липинський. З епістолярної спадщини: Листи до Д. Дорошенка, І. Кривецького, Р. Метика, О. Назарука, С. Шелухіна / В. К. Липинський; Упоряд., авт. вступ. ст. і комент.: Т. Осташко, Ю. Терещенко; [Відпов. ред. В. А. Смолій]. – К.: Б. в., 1996. – 190 с.

⁴⁵ Гриневиц В. А. Слідча справа М. А. Муравйова: документована історія / В. А. Гриневиц, Л. В. Гриневиц; НАН України. Інститут історії України. – К.: Інститут історії України, 2001. – 336 с.

⁴⁶ Українські дипломатичні представництва в Німеччині (1918–1922): документи і матеріали / Упорядн.: В. Даниленко, Н. Кривець; Ред. кол.: Г. Боряк, Д. Бурім, М. Варварцев, С. Віднянський (відп. ред.), О. Маврін, Н. Маковська. НАН України. Інститут історії України; Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – К.: «Смолоскип», 2012. – 592 с.

⁴⁷ Галенко О. І. Документальні публікації з історії Української РСР: Теорія та джерелознавчий аналіз / О. І. Галенко. – К.: Наук. думка, 1991. – 144 с.

⁴⁸ Вибрані наукові праці академіка В. І. Вернадського. – Т. 2: Володимир Іванович Вернадський. Листування з українськими вченими. – Кн. 2: Листування: Д–Я. – Ч. 2: О–Я / Ред. кол. тому: А. Г. Загородній, О. С. Онищенко (голова), М. В. Багров, В. А. Смолій, Д. В. Табачник, Г. В. Боряк, В. М. Даниленко, Л. А. Дубровіна (заст. гол.), В. Ю. Афіані, В. Ю. Омельчук, Л. В. Скрипка, І. В. Тункіна; Авт.-уклад.: О. С. Онищенко, В. Ю. Афіані, В. А. Вергунов, В. М. Даниленко, Л. А. Дубровіна, Н. М. Зубкова, І. М. Ільїна, М. Ю. Кисельов, С. М. Кіржаєв, Н. О. Лаас, В. В. Лавров, К. Є. Новохатський, І. Г. Тараканова, Н. М. Хоменко, Л. М. Яременко. НАН України. Комісія з наукової спадщини академіка В. І. Вернадського; Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського; Інститут історії України; РАН; Архів російської академії наук. – К., 2012. – 692 с.

⁴⁹ Україна – Польща 1920–1939 рр.: З історії дипломатичних відносин УСРСР з Другою Річчю Посполитою: Документи і матеріали / Упоряд., коментарі, вступ. стаття: Н. С. Рубльова, О. С. Рубльов. НАН України. Інститут історії

України. – К.: ДУХ І ЛІТЕРА, 2012. – 624 с.

⁵⁰ Вирок Українській революції: «Справа ЦК УПСР»: Науково-документальне видання / Упорядн.: Т. Осташко, С. Кокін; Наук. ред. Р. Пиріг. НАН України. Інститут історії України; Галузевий державний архів Служби безпеки України. – К.: Темпора, 2013. – 688 с.

⁵¹ Білокінь С. Масовий терор як засіб державного управління в СРСР (1917–1941 рр.): Джерелознавче дослідження / НАН України. Інститут історії України, Центр культурологічних студій. – Т. 2. – Дрогобич: «Коло», 2013. – 1066 с.

⁵² Кримські татари, 1944–1994 рр.: Статті. Документи. Свідчення очевидців / НАН України. Ін-т історії України та ін.; Упоряд.: О. Г. Бажан, Ю. З. Данилюк. – К.: Рідний край, 1995. – 363 с.

⁵³ Національне примирення чи конфронтація? Зб. док. / Відп. ред. С. В. Кульчицький. – К.: Ін-т історії України НАН України, 1999. – 540 с.

⁵⁴ Протистояння: Звернення, заяви, листи громадських організацій, політичних партій, громадян України до Комісії з вивчення діяльності ОУН–УПА, 1996–1998 рр. / Відп. ред. С. В. Кульчицький; Упоряд., авт. передмови Л. Гриневич. – К.: Ін-т історії України НАН України, 1999. – 406 с.

⁵⁵ К. П. Василенко: Статті. Спогади. Листування: В 2 ч. / Відп. ред. В. О. Горбик. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2002. – Ч. I. – 269 с.; К. П. Василенко: Статті. Спогади. Листування: В 2 ч. / Відп. ред. В. О. Горбик. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2002. – Ч. II. – 368 с.

⁵⁶ Матеріали та документи Служби безпеки ОУН (б) у 1940-х рр. / Упоряд.: О. Є. Лисенко, І. К. Патриляк. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2003. – 254 с.

⁵⁷ ОУН в 1941 році: Документи. Ч. 1 / Упоряд.: О. Веселова, О. Лисенко, І. Патриляк, В. Сергійчук. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2006. – 336 с.; ОУН в 1941 році: Документи. Ч. 2 / Упоряд.: О. Веселова, О. Лисенко, І. Патриляк, В. Сергійчук. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2006. – 281 с.

⁵⁸ ОУН в 1942 році: Документи / НАН України. Ін-т історії України; [Упоряд.: О. М. Веселова та ін.; Відп. ред. С. В. Кульчицький; Вступ. ст. І. Патриляк]. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2006. – 243 с.

⁵⁹ «... То була неволя». Спогади та листи остарбайтерів / НАН України. Інститут історії України. – К.: Інститут історії України, 2006. – 542 с.

⁶⁰ «Люба моя Еллі!...» Листи, світлини та документи німецького чиновника з окупованого Іванкова (1942–1943 рр.) / Упорядн.: Г. Бьоше, М. Дубик, Т. Пастушенко; Переклад: О. Николайчук, Л. Сочка; Наук. ред. О. Лисенко. – К.: Міжнародний фонд «Взаєморозуміння і толерантність», 2012. – 336 с.

⁶¹ Україна багатопартійна: Програмні документи нових партій / АН УРСР; Археогр. комісія; Ін-т історії України; Упоряд. і передм. О. В. Гарань. – К.: МП «Пам'ятки України», 1991. – 192 с.

⁶² Уряди України у ХХ ст.: Науково-документальне видання / НАН України. Ін-т історії та ін.; Н. П. Барановська, В. Ф. Верстюк, С. В. Кульчицький та ін. – К.: Наук. думка, 2001. – 607 с.

⁶³ Шлях до незалежності: суспільні настрої в Україні кін. 80-х рр. ХХ ст. Документи і матеріали. До 20-ї річниці незалежності України / Ред. кол.: В. А. Смолій (голова), Г. В. Боряк, Г. І. Гончарук та ін. НАН України. Інститут історії України; Галузевий державний архів Служби безпеки України. – К.: Інститут історії України, 2011. – 626 с.

⁶⁴ Юркова О. В. Документи про створення і перші роки діяльності Інституту історії України АН УРСР, 1936–1941. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2001. – 210 с.

⁶⁵ Інститут історії України НАН України: Друге двадцятиріччя (1957–1977): Документи і матеріали / Упорядн. О. С. Рубльов; Відп. ред. В. А. Смолій. НАН України. Інститут історії України. – К.: Інститут історії України, 2007. – 464 с.

⁶⁶ Інститут історії України Національної академії наук України. Документи і матеріали. 1936–1991: У 2 кн. – Кн. 1: 1936–1947 / Відп. ред. акад. НАН України В. А. Смолій; Ред. кол. Г. В. Боряк, О. П. Реєнт, В. А. Смолій (голова); Упорядн. О. С. Рубльов, О. В. Юркова. НАН України. Інститут історії України. – К.: Інститут історії України, 2011. – 630 с.

Oleksandr Mavrin. Archeographical publication of writing monuments in publishing activity of the Institute of the History of Ukraine of the NAS of Ukraine (1991–2013). It was the beginning of the 1990s when the Ukrainian historical science had begun to realize a necessity of critical re-thinking the conceptual principles of further development in new social and political circumstances of independent Ukrainian State. One of the most important tasks of that time became studying, scientific treatment and publication of monuments of written historical and cultural heritage of the Ukrainian nation. Firstly, that ones which in the previous times had been ignored or misrepresented and especially selected or generally hidden and destroyed.

Aactualization of the archeographical publications as a separate documents' publication and as fundamental collections' publication in activity of the most influential academic institution in the sphere of historical disciplines – the Institute of history of Ukraine of the NAS of Ukraine in general have a great importance for further development of archeography as well as other humanities in Ukraine. They considerably expand data base for research work in history, cultural studies, social studies, folklore, ethnography, literature studies, linguistics and many other disciplines. However a sufficient, valuable and representative source base of this country's humanities now needs a lot of common efforts of specialists in various spheres of science.

Key words: archeography, writing monuments, publication, Institute of the history of Ukraine.

Отримано: 10.09.2015 р.